

Hallintovaliokunta, asia: O 29/2020 vp

Valtion henkilöstön suojaaminen ja suojautuminen työtehtävissään koronavirusepidemian aikana

Hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriön pelastusosaston selvitystä siitä, **miten sisäisen turvallisuuden henkilöstöä suojataan ja henkilöstö suojautuu työtehtävissään koronavirusepidemian aikana.**

Pelastustoimen valtakunnallisen tilannekuvan perusteella pelastuslaitosten henkilöstössä on 23.3.2020 mennessä havaittu yhteensä kuusi varmistettua koronavirustapausta ja suunnittelemattomasti poissa olevia on yhteensä 426 henkilöä. Hätäkeskuslaitoksen henkilöstössä ei ole varmistettuja koronavirustapauksia ja suunnittelemattomasti poissa olevia henkilöitä on yhteensä 76.

Toistaiseksi koronaviruksella ei ole ollut suurta vaikutusta pelastuslaitosten ja Hätäkeskuslaitoksen suorituskyyhiin.

Vastauksena hallintovaliokunnan kysymykseen miten henkilöstöä suojataan ja miten henkilöstö suojautuu pelastusosasto toteaa seuraavaa: pelastushenkilöstöllä on monia muita työaloja paremmat mahdollisuudet suojautua sillä pelastustoiminta yleensäkin vaatii aina suojarusteiden käyttöä. Kaikilla pelastustoimintaan osallistuvilla on käytössä aina omat henkilökohtaiset suojarusteet (paloasu). Lisäksi pelastustehtävillä on mahdollista käyttää tarvittaessa myös raskaampaa suojarustusta, kuten kemikaalisuojapukuja sekä muita suojavälineitä, jos se tarpeelliseksi katsotaan. Pelastuslaitoksilla on käytössä myös hengityssuojaimia kevyistä kertakäyttöisistä kasvomaskeista ja silmäsuojaimista aina raskaisiin paineilmalaitteisiin. Kaikkia pelastuslaitosten välineitä ja suojarusteita voidaan käyttää tarvittaessa myös tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Saatujen tietojen perusteella pelastuslaitokset ovat ohjeistaneet henkilöstöään. Nämä ohjeet käsittävät yleisesti esim. THL:n ja muiden terveysviranomaisten antamia ohjeistuksia tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi. Lisäksi pelastuslaitokset ovat vaihtelevasti ohjeistaneet henkilöstöään muissa epidemiaan liittyvissä asioissa.

Tilanteen parantamiseksi ja varautumisen tehostamiseksi sisäministeriön pelastusosasto valmistelee parhaillaan valtakunnallista ohjeistusta pelastuslaitosten henkilöstön suojaamiseen pelastustoiminnassa. Tähän ohjeeseen tullaan sisällyttämään mm. seuraavia asioita:

- Pelastustoiminnan suorituskyyvin suunnittelu muuttuvassa tilanteessa (altistetaan mahdollisimman vähän henkilöitä tartunnalle)
- Pelastusmuodostelmien hälyttämiseen liittyvät erityispiirteet (huomioitava jo hätäkeskusten tehtävänkäsittelyssä ja yksiköiden hälyttämisessä)
- Toimet matkalla pelastustehtävään, jos kohteessa on kohonnut mahdollisuus koronavirus-tartuntoihin
- Tilannekeskusten rooli ja tuki ko. tehtävissä
- Suojaustaso ml. suojavaatetus, hengityssuojaimen ja muun henkilökohtaisen suojauksen käyttö
- Toiminta pelastustehtävän aikana

- Toiminta tehtävän jälkeen
- Varusteiden huolto

Lisäksi ohjeeseen lisätään suosituksia pelastuslaitosten henkilöstön työkykyisyyden ylläpitämisestä ja toiminnan jatkuvuuden varmistamisesta. Ohje on tarkoitettu toimittamaan pelastuslaitosten käyttöön viimeistään 27.3.2020.

Sisäministeriön pelastusosaston näkemyksen mukaan pelastustoimi kykenee huolehtimaan pelastustoiminnasta, kun varautumistoimista huolehditaan.